

КОРИСНИЧКО УПУТСТВО ЗА ГОДИШЊИ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА ЗА 2008. ГОДИНУ

На основу Закона о порезу на доходак грађана («Сл.гласник РС» бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06 - исправка – у даљем тексту Закон), рок за пријаву годишњег пореза на доходак грађана за 2008. годину је 16.03.2009.године.

Како бисте исправно и благовремено испунили своју законску обавезу, у даљем тексту ћемо вас информисати о најбитнијим елементима за попуњавање и подношење пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана.

Ко је дужан да пријави годишњи порез на доходак?

Обвезник годишњег пореза на доходак је **физичко лице** и то:

- **резидент**, уколико је у 2008. години остварио доходак већи од **1.644.264,00** динара;
- **странац – резидент**, запослен код резидентног лица или у сталној пословној јединици нерезидентног лица који је у календарској години остварио доходак већи од **2.740.440,00** динара;
- **резидент** упућен у иностранство ради обављања послова за резидентно правно лице – резидента Републике Србије који је у 2008. години остварио доходак већи од **2.740.440,00** динара.

Шта се подразумева под термином резидент ?

Резидент Републике Србије је физичко лице које:

- на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса,
- на територији Републике непрекидно или са прекидима борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или завршава у односној пореској години (пореска година се поклапа са календарском годином),
- је упућено у другу државу чланицу или у другу државу ради обављања послова за физичко или правно лице – резидента Републике или за међународну организацију.

Шта чини доходак и доходак за опорезивање?

Доходак чини годишњи збир следећих врста прихода:

1. зарада – чл. 13. до 14б. Закона, умањена за пореска ослобођења из члана 15а Закона;
2. опорезивог прихода од самосталних делатности - чл. 33. и 40. Закона;
3. опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине - чл. 55. и 60. Закона;

4. опорезивог прихода од давања у закуп или подзакуп непокретности (земљишта, стамбених или пословних зграда, делова тих зграда, станова, делова станова, пословних просторија или гаража) – чл. 68. и 70. Закона;
5. опорезивог прихода од давања у закуп покретних ствари – чл. 82. став 3. до 5. Закона;
6. о порезивог прихода од осигурања лица – чл. 84. став 2. Закона;
7. о порезивог прихода спортиста и спортских стручњака (а то су примања по основу: накнаде на име закључених уговора – трансфер и слично, накнаде за коришћење лика спортисте, новчане помоћи врхунским спортистима са посебним заслугама, стипендије врхунским спортистима за спортско усавршавање, новчане и друге награде, националног признања и награде за посебан допринос развоју и афирмацији спорта, накнаде и награде за рад спортским стручњацима, односно стручњацима у спорту) – чл. 84а. Закона;
8. о порезивих других прихода (примања по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, допунског рада, примања чланова управних и надзорних одбора и слично) – чл. 85. Закона;
9. прихода по основима из напред наведених тачака 1) до 8) **а који су остварени и опорезовани у другој држави. Уколико су ови приходи остварени и опорезовани у другој држави, умањују се за порез плаћен у другој држави.**

Опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине, опорезиви приход спортиста и спортских стручњака и опорезиви други приходи из чл. 85. Закона умањују се за порез и допринос за обавезно социјално осигурање плаћене у Републици на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а сви остали опорезиви приходи који су предмет опорезивања годишњим порезом умањују се за порез плаћен на те приходе у Републици.

Доходак за опорезивање чини разлика између дохотка - годишњег збира прихода који подлежу опорезивању годишњим порезом на доходак грађана, утврђеног у складу са одредбама члана 87. став 4. до 7. Закона и неопорезивог износа, који за 2008. годину износи:

- **1.644.264,00 динара, за физичко лице** – резидента и резидента упућеног у иностранство ради обављања послова за резидентно правно лице – резидента Републике, ако оствари зараду у иностранству у висини мањој од 60% од укупно оствареног дохотка у календарској години у којој се утврђује порез;

- **2.740.440,00 динара, за странца резидента** запосленог код резидентног лица или у сталној пословној јединици нерезидентног лица и **резидента** упућеног у иностранство ради обављања послова за резидентно правно лице – резидента Републике.

Ово значи да се доходак за опорезивање обрачунава (утврђује) на тај начин да се годишњи збир прихода по основу зараде и опорезивих прихода који су предмет опорезивања годишњим приходом, умањи за плаћени порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, па од тако добијеног износа одбије неопорезиви износ из става 1, односно става 2. члана 87. Закона.

Шта чини пореску основицу?

Пореска основица је опорезиви доходак који чини **разлика** између дохотка за опорезивање и личних одбитака и то:

1) **за пореског обвезника** одбитак износи - **40%** од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, а што за 2008. годину износи **219.235 динара** ;

2) **за издржаног члана породице** - **15%** од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, по члану, а што за 2008. годину износи **82.213 динара** .

Укупан износ личних одбитака не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.

И здраваним члановима породице сматрају се лица које обвезник издржава и то:

- 1) малолетна деца, односно усвојеници;
- 2) деца, односно усвојеници на редовном школовању или за време незапослености, ако са обвезником живе у домаћинству;
- 3) унуци, ако их родитељи не издржавају и ако живе у домаћинству са обвезником;
- 4) брачни друг;
- 5) родитељи, односно усвојиоци.

Уколико су два или више чланова породице обвезници годишњег пореза на доходак грађана, одбитак за издржаване чланове породице може остварити само један обвезник.

Колико износи пореска стопа?

Пореске стопе за годишњи порез на доходак грађана износе 10%, односно 15%.

● **10% - за физичко лице - резидента** који је остварио доходак за опорезивање у износу до шестоструке просечне годишње зараде, односно **до 3.288.528 динара**;

- **за странца резидента и за резидента упућеног на рад у иностранство** – који је остварио доходак за опорезивање у износу до осмоструке просечне годишње зараде, односно до **4.384.704 динара**;

● **15% - за физичко лице - резидента** који је остварио доходак за опорезивање у износу преко **3.288.528 динара, на износ преко 3.288.528 динара**;

- **за странца резидента и за резидента упућеног на рад у иностранство** – који је остварио доходак за опорезивање у износу преко **4.384.704 динара, на износ преко 4.384.704 динара**.

Ко утврђује износ пореза?

Годишњи порез на доходак грађана, **решењем** утврђује надлежни порески орган.

Коју пореску пријаву би требало поднети и како је набавити?

Обвезник годишњег пореза на доходак грађана лично потписује и подноси пореску пријаву на обрасцу ППДГ-5. Образац ППДГ-5, прописан је Правилником о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на приходе грађана («Сл.гласник РС» бр.7/04 и 19/07).

У делу пореске пријаве ППДГ-5 који се односи на податке о приходима који се опорезују, под тачком 3.1.1. уноси се податак о опорезивом приходу који чини бруто зарада умањена за неопорезиви износ од 5.050, односно 5.560 динара.

Пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана можете преузети на сајту Пореске управе www.poreskauprava.gov.rs пореске пријаве, или купити у књижарама

Када и где би требало поднети пореску пријаву за годишњи порез на доходак?

Рок за подношење пореске пријаве је најкасније 15.03.2009. године, с обзиром да је 15.03.2009.године, недеља, пореска пријава се може поднети до 16.03.2009. године. Пореску пријаву подносите пореском органу на чијој територији имате пребивалиште.

Који је рок за плаћање годишњег пореза на доходак грађана?

Порески обвезник је дужан да износ годишњег пореза на доходак грађана плати у року од 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза од стране Пореске управе.

Шта ће се десити ако не поднесем пореску пријаву?

Свако физичко лице које не поднесе пореску пријаву или је поднесе неблаговремено, или је не поднесе надлежном пореском органу, или у пријави не наведе тачне податке од којих зависи висина пореза, биће кажњено за прекршај новчаном казном од 5.000 – 50.000 динара.

Уколико имате додатне, евентуалне недоумице, можете се обратити Централни Пореске управе, телефоном, на број: 3950-547, или надлежној филијали или експозитури Пореске управе.